

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ «ПРЕСТИЖ»
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом від 06.09.2021 р. №157

Директор Чернівецького ліцею «Престиж»
Світлана МАТВІЙЧИНА

ІНСТРУКЦІЯ №44

ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗА МЕЖАМИ ШКОЛИ

Чернівці

ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗА МЕЖАМИ ШКОЛИ

1. ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ

1.1. При переході вулиці пішоходи повинні:

- переходити проїзну частину по переходах - підземних, надземних або наземних.
- при наземному переході подивитися ліворуч, а дійшовши до середини дороги,- праворуч.
- не переходити дорогу на червоне світло незалежно від наявності на ній автомобілів;
- не вибігати на проїзну частину з тротуару, можна лише спокійно зійти, попередньо оцінивши ситуацію;
- ходити лише тротуарами, а якщо вони відсутні - по узбіччю, обов'язково повернувшись обличчям до транспорту, що рухається,- тоді не тільки водій бачитиме пішохода, а й пішохід - водія;
- зібравшись переходити вулицю, спочатку подивитися ліворуч, а, дійшовши до середини,- праворуч;
- на дорозі відстань до автомобіля залежить від швидкості, з якою той рухається, отже, навчіться розраховувати, коли до авто далеко, а коли - близько; при цьому пам'ятайте, що навіть при швидкості 60 км/год гальмовий шлях автомобіля буде довшим за 15 метрів.

1.2. Правила переходу дороги на перехрестях

- Переходити дорогу необхідно тільки на зелене світло світлофора.
- Якщо перехрестя регулюється регулювальником, то слід підкорятися його сигналам.
- Пішоходи не повинні затримуватися чи зупинятися на дорозі, переходити перехрестя по діагоналі.
- За відсутності і світлофора, і регулювальника переходити перехрестя слід біля знаку «Пішохідний перехід» або по дорожній розмітці «зебра».

1.3. Правила переходу вулиці після висадки з міського транспорту

- Після висадки з транспорту автобус і тролейбус обходять позаду, а трамвай попереду.

1.4. Правила поведінки пасажира в автомобілі.

Пасажир в автомобілі має поводитися так:

- посадку та висадку з легкового автомобіля слід здійснювати не на проїзній частині, а в спеціально відведених місцях або біля бордюру і лише після повної зупинки транспорту; |найголовніше - не зі сторони руху транспорту;
- під час руху автомобіля не можна відволікати водія; чіпати ручки дверей; гратися гострими предметами; висовувати руки і голову у вікна автомобіля;
- треба обов'язково користуватися ременями безпеки.

1.5. Поведінка при ДТП.

Для тих, хто виявився свідком або учасником ДТП:

- за будь-яких обставин не залишати постраждалого без допомоги;
- негайно сповістити про пригоду в ДАІ (це не обов'язково у разі відсутності жертв, а в учасників - претензій одне до одного);
- намагатися максимально зберегти всі сліди пригоди;
- свідкам наїзду або аварії, після якої водій покинув місце пригоди, запам'ятати та записати номер, марку, колір і прикмети машини та водія, викликати «швидку допомогу», сповістити дорослих та працівників ДАІ.

1.6. Безпека руху велосипедиста

Правила користування велосипедом:

- кататися на дитячому велосипеді може навіть малюк, але тільки на закритих для руху машин майданчиках, стадіонах та інших безпечних місцях;
- їздити на велосипеді по дорогах дозволяється з 14 років;
- велосипед має бути обладнаний світловідбивачами - спереду білого кольору, з боків - оранжевого, ззаду - червоного;
- Велосипедистові забороняється:
- рухатися по проїзній частині, коли поряд є велосипедна доріжка;
- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках (крім дітей на дитячих велосипедах під наглядом дорослих);
- під час руху триматися за інший транспортний засіб;
- буксирувати велосипед;
- їздити, не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей;
- керувати велосипедом із несправним гальмом і звуковим сигналом, а також без освітлення у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості.

2. ПРАВИЛА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

2.1. Дії під час виникнення пожеж у багатоповерховому, приватному будинку. Способи захисту органів дихання від чадного газу.

2.1.1. Правила поведінки при пожежі:

- подзвонити до служби 101 (якщо це можливо); повідомити
- повну домашню адресу, що горить, свій телефон, прізвище, ім'я та по батькові, скільки поверхів у будинку, якщо ви знаєте - як до нього під'їхати;
- вікна відкривати не можна, адже кисень посилить полум'я;
- негайно вийти з приміщення, покликати дорослих;
- під час пожежі заборонено користуватися ліфтами;
- з висотного будинку не біжіть сходами вниз, якщо зайнялося внизу, а рятуйтеся на даху, використовуйте пожежну драбину.

2.1.2. Щоб уберегти органи дихання від чадного газу, слід пробуватися до виходу поповзом, бо внизу менше диму, накрити голову шматком мокрої тканини або пальтом.

2.2. Правила експлуатації побутових електричних і нагрівальних приладі.

2.2.1. При користуванні електричними приладами не можна:

- залишати без догляду ввімкнені прилади;
- ставити під розеткою електронагрівальні прилади, бо контакти розетки можуть перегрітися;
- вмикати у розетку декілька приладів одночасно;
- торкатися оголених місць при порушенні електропроводки або оголенні електричного проводу, поломці розетки;
- вмикати несправні електричні праски, самовари тощо;
- стукати по екрану телевізора, що згас, він може зайнятися або вибухнути; телевізор необхідно негайно вимкнути. При користуванні нагрівальними приладами не можна:
- вмикати їх через трійник та розміщати під розетками;
- накривати, адже прилад перегрівається;
- використовувати у тривалому режимі.

3. Пожежна безпека при поводженні з горючими, легкозаймистими матеріалами та речовинами.

3.1. Категорично забороняється курити, користуватися відкритим вогнем. Якщо необхідно розігріти пожежнебезпечну рідину, це роблять за допомогою гарячої води.

3.2. При виникненні загоряння можна застосувати аерозольний хладоновий вогнегасник «ОАХ» разового користування.

4. Пожежна безпека під час новорічних свят

- не користуватися відкритими джерелами вогню;
- використовувати лише справні гірлянди заводського виробництва;
- не прикрашати ялинку легкозаймистими іграшками.

5. Правила поведінки під час пожежі.

5.1. Пам'ятайте, що не можна вдома:

- користуватися несправними електричними побутовими приладами;
- захаращувати балкони і підвали;
- гратися з вогнем;
- зберігати на балконах і в гаражах легкозаймисті матеріали;
- сушити речі над плитою.

5.2. Правила гасіння пожежі в квартирі на початковій стадії загоряння:

- слід вимкнути джерело струму, перекрити крани газоподачі, джерело вогню накрити простирадлом;
- якщо пожежа виникла через несправність електропроводки, нічого не можна заливати водою, можна взяти пісок, повстину, вогнегасники,
- вікна відкривати не можна, бо кисень посилить вогонь.

5.3. Якщо вогонь відразу загасити не вдалося, необхідно якомога швидше покинути приміщення і покликати на допомогу дорослих. Якщо є можливість, закрити по дорозі всі двері.

5.4. Не можна ховатися у шафах, під ліжком чи столом, у туалеті чи ванній кімнаті. Необхідно зателефонувати за номером 01.

5.5. Не дозволяється:

- зафарбовувати й білити шнури і проводи; вішати на них будь-що;
- допускати зіткнення електричних проводів з телефонними, з теле- і радіоантенами, гілками дерев і покрівлями споруд;
- використовувати як провідник електричного струму телефонні і радіопроводи;
- довільно вбивати в стіни гвіздки, це може призвести до ушкодження скритої ізоляції;
- самостійно проводити ремонт електророзеток, переносити електропроводку.

5.6. Під час виникнення пожежі у приміщенні школи учні мають виконувати накази і розпорядження вчителів. План евакуації школярів має знаходитися у рамці під склом на видному місці. На ньому позначено також аварійні та запасні виходи.

5.7. Не можна ховатися у кабінетах, підсобних приміщеннях, туалетах тощо.

5.8. Під час евакуації треба поводитися організовано та не піддаватися паніці.

6. Домедична допомога постраждалим від пожежі

6.1. Якщо хтось постраждав від пожежі, слід:

- заспокоїти постраждалого, покликати дорослих;
- якщо під рукою немає води, накинути на постраждалого цупку тканину;
- як тільки вогонь згасне, зняти тканину, щоб не травмувати обгорілу шкіру;
- не зривати одяг з обгорілого тіла, акуратно розрізати його ножицями і зняти те, що знімається;
- до приїзду лікарів накласти на опік суху й чисту тканину.

7. Основні правила пожежної безпеки під час відпочинку в лісі.

7.1. Заборонено:

- кидати палаючі сірники, недокурки;
- палити суху траву;
- розводити вогнища;
- залишати в лісі промаслені або просочені іншою горючою речовиною шматки тканини.

3. ПРОФИЛАКТИКА ПОБУТОВИХ ОТРУЄНЬ

- 1.
- 2.
- 3.

3.1. Поширення отруєння грибами, рослинами та їх насінням.

3.1.1. Для запобігання отруєнню, необхідно додержуватись таких правил:

- збирати гриби тільки з дорослими;
- збирати гриби потрібно тільки ті, які ви добре знаєте;
- ніколи не збирайте і не вживайте гриби, в яких біля основи ніжки є стовщення (як, наприклад, у червоного мухомора), і не куштуйте їх;

- намагайтеся брати гриби тільки з ніжкою, особливо це стосується сироїжок, тільки так можна запобігти зустрічі з блідою поганкою;
  - не збирайте «печериці», в яких на нижній поверхні шляпки є пластинки білого кольору;
  - пам'ятайте про хибні опеньки: не беріть гриби з яскраво пофарбованим капелюшком;
  - ніколи не вживайте сирі, червиві, ослизлі, вялі й зіпсовані гриби;
  - будьте також уважними при збиранні ягід і рослин, не збирайте й не вживайте рослини та ягоди, які вам не відомі.
- 3.1.2. При будь-якому отруєнні грибами, навіть на перший погляд нетяжкому, слід негайно звернутися до лікаря.
- 3.2. **Запобігання отруєнню хімічними речовинами.**
- 3.2.1. Щоб уникнути хімічних отруєнь існують правила:
- не можна брати в руки та вживати невідомі речовини;
  - якщо ви випадково розбили склянку з хімічною речовиною, негайно одягніть вологу марлеву пов'язку, провітріть приміщення, сповістіть про цей випадок дорослих;
  - якщо ви відчули незнайомий запах або побачили розливу рідину, негайно залиште це місце, сповістіть дорослих.
- 3.3. **Правила безпечного користування побутовими газовими приладами.**
- 3.3.1. Необхідно провітрювати приміщення, де є газові прилади.
- 3.3.2. Забороняється:
- користуватися газовими колонками при відсутності тяги;
  - відкривати кран газопроводу, не перевіривши, чи закриті всі крани газової плити;
  - стукати по кранах, пальниках твердими предметами;
  - сушити речі над газовою плитою.
- 3.3.3. Почувши запах газу, перекрийте кран газопроводу і зателефонуйте 04.
- 3.4. **Дії населення при виявленні запаху газу.**
- 3.4.1. Якщо ви виявили запах газу в приміщенні, то дотримуйтесь наступних правил:
- не вмикайте електрику;
  - не запалюйте сірники;
  - не паліть;
  - провітріть приміщення;
  - перекрийте крани газоподачі;
  - викличте аварійну бригаду за номером 04.
- 3.4.2. Будьте обережні: запобігайте утворенню іскор у будь-який спосіб, адже це може призвести до загоряння газу та його вибуху.

4. ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ

- 4.1. **Види боєприпасів, методи їх розпізнання. Небезпечні предмети (знахідки) та дії при їх виявленні.**
- Знайшовши небезпечний предмет, сповістіть про це дорослих.

4.2. Правила поводження з ВНП, невизначеними предметами та речовинами.

- 4.2.1. Щоб уникнути нещасних випадків, треба твердо запам'ятати, що доторкатися до вибухових або невизначених предметів неможна, бо це небезпечно для життя.
- 4.2.2. Виявивши вибухонебезпечні предмети далеко від населених пунктів, треба добре запам'ятати дорогу до того місця, де їх виявлено, поставити біля них пам'ятну вішку.
- 4.2.3. Про знайдені вибухонебезпечні предмети треба негайно сповістити працівників місцевого самоврядування, міліції, найближчого підприємства, школи або просто дорослих, які є поблизу. До жодних самостійних дій вдаватися не можна!

4.3. Запобігання дитячому травматизму від ВНП побутового призначення.

- Не можна користуватися без нагляду дорослих піротехнічними засобами: хлопавками, петардами, феєрверками. Не можна зберігати їх удома, адже вони належать до вибухонебезпечних предметів.

4.4. Правила користування вибуховими чи вогнебезпечними предметами.

- 4.5. Не можна виготовляти вибухові чи вогнебезпечні предмети, перевіряти їх на міцність.
- 4.6. Вкрай Небезпечно кидати їх у вогонь, бавитися поблизу них сірниками чи запальничками.
- 4.7. Особливо уважними треба бути при збиранні металевих брухтів. При виявленні незнайомих предметів негайно сповістити про це класного керівника або когось із дорослих.

5. ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА. ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОГО КОРИСТУВАННЯ ПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ

5.1. Правила користування побутовими електроприладами.

Щоб запобігти ураженню електричним струмом, не можна:

- залишати електроприлади ввімкненими без догляду;
- користуватися несправними приладами, саморобними побутовими приладами, особливо великої напруги;
- вмикати в одну розетку одночасно декілька приладів;
- торкатися оголених ділянок у місцях з'єднання приладів з клемами, вилкою, між собою;
- використовувати електричні прилади не за призначенням та не ознайомившись попередньо з інструкцією.

5.2. Правила поведінки при виявленні обірваного електричного проводу.

- 5.2.1. Небезпечно наближатися до обірваного електричного проводу. Якщо провід не покрито ізоляцією, то він становить загрозу для життя людини. Доторкнувшись до нього, можна отримати ураження внутрішніх органів. Відкинути провід можна лише за допомогою сухої деревини чи гуми.

5.2.2. Якщо ви побачили обірваний електричний провід, не торкайтеся його та не намагайтеся прибрати. Негайно повідомте дорослим про місцезнаходження обриву.

5.3. Правила поведінки поблизу електрощитової, лінії електропередач.

5.3.1. небезпечно знаходитись поблизу електричних щитків і лінії електропередач. Не можна торкатися проводів під напругою. Необачний рух може призвести до ураження електрострумом.

УЗГОДЖЕНО

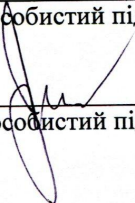
Заступник директора

_____
(особистий підпис)

Алла КУШНІР

_____
(прізвище, ініціали)

Голова ПК

_____
(особистий підпис)

Ольга МАРТИНЮК

_____
(прізвище, ініціали)